Svenska Institutet för Standarder	Datum	
	Datum	Er referens/diarienummer
	2026-10-09	KN2026/01835

Avsändarens kontaktperson	Mottagare
Bledar.beqiri@sis.se	Klimat- och näringslivsdepartementet

Svar på remiss: Europeiska kommissionens förslag till en förordning om innovation

Svenska institutet för standarder, SIS, tackar för möjligheten att lämna synpunkter.

SIS yttrar sig i frågor som rör standardisering och hänvisning till standarder och tekniska specifikationer, genom SIS roll som nationellt standardiseringsorgan.

SIS har tidigare svarat på remissen om Europeiska kommissionens förslag till nästa ramprogram för forskning och innovation Horizon Europe 2028-2034 COM (2025)543 samt det tillhörande specifika programmet för dess implementering COM (2025)544 (diarienummer U2025/01586). Av kommissionens ramprogram framgår det att ett av målen med programmet är att förbättra EU:s ställning inom innovation genom *standardisering* för att stärka konkurrenskraften och möta centrala samhällsutmaningar. Kommissionen förespråkar även starkt att forskningsresultat ska nyttiggöras med hjälp av standardisering genom EU Standardisation Booster (HSbooster.eu), som erbjuder expertstöd till EU-finansierade forskningsprojekt. Dessutom har kommissionen tagit fram en uppförandekod för: regler för god praxis angående standardisering inom det europeiska forskningsområdet (KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2023/498.

SIS påpekade att resurser behöver avsättas för forskning, industri och myndigheter för att bemanna och finansiera Sveriges engagemang och ledarskap i standardiseringen.

SIS vill fortsatt understryka att en god samverkan mellan standardisering och forskning i Sverige är avgörande för att forskningsresultat ska kunna omsättas i praktiken. SIS arbetar aktivt med kopplingen mellan forskning, innovation och standardisering i flera sammanhang. I ett projekt som finansieras av Nordiska Ministerrådet koordineras det nordiska arbetet med kopplingen mellan standardisering och innovation för att öka nyttan för nordiska företag. SIS arbetar även aktivt med de europeiska standardiseringsorganisationernas CEN och Cenelecs Advisory Committee on Research and Innovation. SIS bedömer att standardiseringens betydelse för svensk forskning och innovation behöver stärkas i linje med EU:s utveckling. Allt för ofta ligger fokus enbart på immateriella rättigheters koppling till innovation. Standarder kompletterar immateriella rättigheter genom att möjliggöra uppskalning och kommersialisering av innovationer.

SIS ser därför positivt på att förslaget lyfter standardisering i flera bestämmelser. Samtidigt vill vi framhålla att standardisering i förslaget främst behandlas som ett sätt att formulera tekniska krav och inte som en kanal för att nyttiggöra FoU-resultat. Vi önskar därmed lämna följande synpunkter.

1. *Standardisering som väg för nyttiggörande av resultat från FoU-upphandling (art. 10 och 19)*
   SIS är positiva till att artikel 10.1 (p) gör det möjligt för upphandlande myndigheter att kräva att leverantörer bidrar till standardisering. Detta bör förtydligas och stärkas så att standardisering uttryckligen framgår som en kanal för nyttiggörande tillsammans med skydd av immateriella

Svenska institutet för standarder
Svenska institutet för standarder är medlem i ISO och CEN
Postadress: Box 45443
104 31 Stockholm
Telefon: 08-555 520 00
Telefax: 08-555 520 01
Besöksadress: Solnavägen 1E/Torsplan
113 65 Stockholm
E-post: info@sis.se
Organisationsnr: 802410–0151
www.sis.se

rättigheter. Immateriella rättigheter är i dag ofta den enda nyttiggörandekanal som systematiskt efterfrågas, trots att den inte i sig säkerställer att resultaten når marknaden. Ett utvecklat resonemang kring standardisering bör därför läggas till i ingressen till lagstiftningen.

2. *Hänvisning till standarder vid kravställning (art. 17 och 18)*

   Artikel 17.4 e ger, när tillämpligt, högre poäng åt anbud som använder standarder, specifikationer, programvara eller modeller ”*developed in the Union*”. Europeisk standardisering bygger ofta på internationellt samarbete, och europeisk industri gynnas av att standarder är internationellt harmoniserade eftersom det ger global marknadstillgång och lägre kostnader. SIS anser därför att kriteriet bör förtydligas så att europeiska standarder, inklusive internationella standarder som antagits som europeiska, omfattas och att internationell harmonisering inte motverkas.

   SIS ser positivt på att artikel 18.3 prioriterar harmoniserade, europeiska och internationella standarder framför nationella standarder. Vi vill att det tydliggörs att andra standardiseringsleveranser från de europeiska standardiseringsorganisationerna i punkt (e) även omfattar snabbt framtagna standardiseringsprodukter, såsom CEN-CENELEC Workshop Agreements (CWA), som är särskilt användbara när tekniken utvecklas snabbt.

3. *Äganderätten (art. 19)*
   SIS anser att leverantörens rätt att behålla äganderätten enligt artikel 19 inte får hindra att resultat förs in i standardiseringsarbete. Där patenterad teknik hänvisas till i en standard bör principerna om rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor (FRAND) tillämpas.

4. *Ramverk för IP-värdering, certifiering och data (art. 32-35)*
   Kompetenscentrumet ska utveckla ett frivilligt ramverk för värdering, en digital marknadsplats och ett certifieringssystem för värderare, med tekniska specifikationer som kommissionen fastställer genom delegerade akter (artiklarna 32-35). SIS anser att dessa delar bör förankras i den etablerade kvalitetsinfrastrukturen samt bygga på internationella standarder för bedömning av överensstämmelse och på ackrediterade certifieringsorgan, snarare än att bygga upp ett separat system. Det minskar risken för fragmentering och underlättar erkännande av certifikat mellan medlemsstaterna. Där det saknas standarder för värderingsmetodik eller kompetenskrav för värderare kan sådana tas fram inom det formella standardiseringssystemet. Pågående standardisering inom bedömning av överensstämmelse sker på global nivå inom ISO:s kommitté för bedömning av överenstämmelse (ISO CASCO – Conformity assessment). Sverige är, genom SIS tekniska kommitté SIS/TK 316 Bedömning av överensstämmelse, delaktigt i detta arbete. SIS uppmuntrar och välkomnar att berörda myndigheter deltar.

5. *Internationella standarder för innovationsledning som antagits som europeiska*
   Standarderna i EN ISO 56000-serien om innovationsledning kan användas av alla typer av organisationer, och EN ISO 56001 är den första certifierbara standarden i serien. SIS anser att frivillig användning av dessa standarder bör kunna beaktas i FoU-upphandling, till exempel vid bedömning av leverantörers innovationsförmåga, vilket särskilt gynnar små och medelstora företag och startupföretag. Pågående standardisering inom innovationsledning sker på europeisk nivå inom CEN/TC 389 Innovation management. Sverige är, genom SIS tekniska kommitté SIS/TK 532 Innovationsledning, delaktigt i detta arbete. SIS uppmuntrar och välkomnar att berörda myndigheter deltar.

Allmänt om standardisering inom SIS
Inom många standardiseringsområden har SIS ett brett samlat deltagande, men vi ser alltid behov av ökad representation från myndigheter. Genom deltagande i standardisering kan upphandlande myndigheter och finansiärer för forskning effektivisera upphandling, minska administration och säkerställa att standarder harmonierar med lagstiftning. Därtill bidrar ökad myndighetsmedverkan till att standardiseringsarbetet får tillgång till viktig kompetens och nödvändiga resurser för att tillvarata svenska intressen i det internationella arbetet. Vi vill förtydliga att standardisering inte ger förhållningsregler eller allmänna råd likt en föreskrivande myndighet. Standarder innehåller frivilliga tekniska krav och rekommendationer.

Kontakta oss gärna för mer information om hur standarder kan bidra till att omsätta innovation till ökad svensk och europeisk konkurrenskraft: bledar.beqiri@sis.se.

Med vänlig hälsning

Sarah Sim
Direktör Standardisering
Svenska institutet för standarder

SIS är en ideell förening och ett svenskt standardiseringsorgan. SIS är utsedd av regeringen att representera Sverige i ISO och CEN.

SIS projektleder det svenska arbetet med att ta fram standarder och tillhandahåller och förvaltar standarder i Sverige. Vi finansierar vår verksamhet genom främst deltagaravgifter och försäljning av standarder.

SIS verkar för svenskt inflytande i internationell standardisering inom ISO och CEN, och för att standarder sprids och används i Sverige.

Hos SIS kan aktörer inom näringsliv, akademi, offentlig sektor och frivilligorganisationer ta initiativ till och utveckla standarder som främjar en god samhällsutveckling.

Vid certifiering, validering och verifiering blir användning av standarder en del av den internationella kvalitetsinfrastrukturen som bl.a. sker genom de officiella ackrediteringsorganen, exempelvis Swedac i Sverige.

Standardiseringskommittéer som drivs gemensamt mellan ISO respektive CEN och de internationella organisationerna för elektroteknisk standardisering IEC respektive Cenelec bevakas av både SIS och SEK Svensk Elstandard som är utsedd av regeringen att ansvara för all standardisering inom det elektrotekniska området i Sverige och är svensk nationalkommitté inom IEC och Cenelec.